

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені В.І. ВЕРНАДСЬКОГО**

**Навчально-науковий гуманітарний інститут
Кафедра публічного та приватного права**

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор інституту
О.О. Гляшко
О.О. Гляшко
«   »   2021

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**«Суспільство і злочинність на сучасному етапі становлення
правової держави в Україні»**

рівень вищої освіти третій (освітньо-науковий)
ступінь вищої освіти доктор філософії
галузь знань 08 Право
Спеціальність 081 Право
Кваліфікація доктор філософії з права
тип дисципліни Вибіркова

Київ – 2021

Розробник: к.ю.н., доцент І.В. Сингаївська, доцент кафедри публічного та приватного права Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри публічного та приватного права

Протокол № 1 від «31 » серпня 2021 року

Завідувач кафедри публічного

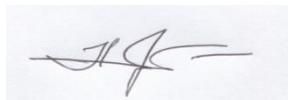
та приватного права

В.Ю. Швачка

Погоджено:

Гарант освітньої програми

М.П. Недюха

1. Опис навчальної дисципліни

<i>Найменування показників</i>		<i>Розподіл годин за навчальним планом</i>		
Кількість кредитів:	3	Вид занять	Форма навчання	
Загальна кількість годин:	90		Денна	Заочна
Рік вивчення дисципліни за навчальним планом:	2	Лекції:	12	8
Семестр:	4	Практичні заняття:	--	--
Тижневe навантаження (год.):		Лабораторні заняття:	-	-
аудиторне:	2	Семінарські заняття:	12	4
самостійна робота:	4	Самостійна робота:	66	78
Форма підсумкового контролю:	Залік	Консультації:	-	-
Мова навчання:	Українська	Індивідуальні заняття:	-	-

Консультативну допомогу здобувачі вищої освіти можуть отримати на кафедрі публічного та приватного права, які безпосередньо проводять заняття або звернувшись з письмовим запитом на електронну пошту за адресою kaf_ppr@tnu.edu.ua.

2. Програма навчальної дисципліни

Передумови для вивчення дисципліни:

Препозит:	Постпозит
Філософія науки	Асистенська практика
Сучасна правова доктрина	
Теорія правової держави	

Метою вивчення навчальної дисципліни «**Суспільство і злочинність на сучасному етапі становлення правової держави в Україні**» є поглиблене вивчення теоретичних положень, що стосуються соціально-

правової сутності детермінації злочинності, її злочинних проявів, основних напрямів запобіжної діяльності державних органів, установ і громадських організацій, систему заходів, які ними розробляються і реалізуються відповідності до Конституції України, законів та інших нормативних актів, спрямованих на запобігання вчинення злочинів.

Завдання навчальної дисципліни «Суспільство і злочинність на сучасному етапі становлення правової держави в Україні» полягає в набутті: знань та розвитку навичок аналізу стану злочинності, її кількісних та якісних показників, оцінювання ролі економічних, соціально-психологічних, організаційно-управлінських та правових факторів у структурі детермінант злочинності; знань щодо методів збору та обробки кримінологічної інформації; знань щодо сучасних програм та стратегії протидії зі злочинності, організації профілактичної роботи серед різних груп населення; вміння аналізувати кримінологічні риси особи злочинця та умов її несприятливого формування; вміння використовувати різні способи обробки та аналізу інформації під час вирішення практичних задач.

Під час вивчення навчальної дисципліни здійснюється розвиток таких програмних компетентностей:

ЗК-1 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК-2 Здатність розробляти проекти та управляти ними.

ЗК-3 Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК-6 Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ФК-1 Здатність здійснювати наукову діяльність.

ФК-2 Здатність обґрунтовувати та захищати методологію наукового пізнання, результати досліджень, проекти.

ФК-6 Здатність застосовувати новітні технології та інші ресурси у науковій та навчальній діяльності.

Очікувані програмні результати навчання за дисципліною (за освітньою програмою):

ПРН-1 Мати передові знання з права, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з відповідного напрямку, та отримання нових знань у сфері права.

ПРН-4 Планувати та виконувати наукових досліджень в галузі права та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасних методів, методик з дотриманням норм професійної та академічної етики.

ПРН-5 Критично аналізувати та узагальнювати результати власних досліджень і доробок інших науковців у контексті всього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної наукової проблематики

ПРН-6 Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема статистичні методи аналізу даних

великого обсягу та/або складної структури, спеціалізовані бази даних та інформаційні системи.

Шифр та назва компетентності	Результати навчання			
	Знання	Уміння/ навички	Комунікація	Відповідальність і автономія
Загальні компетентності (ЗК)				
ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	ПРН-1			
ЗК 2. Здатність розробляти проекти та управляти ними.		ПРН-4		
ЗК 3. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).		ПРН-5		ПРН-5
ЗК6. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.		ПРН_6	ПРН-6	
Фахові компетентності (ФК)				
ФК 1. Здатність здійснювати наукову діяльність.	ПРН-1	ПРН-4		
ФК2. Здатність обґрунтовувати та захищати методологію наукового пізнання, результати досліджень, проекти. Використання сучасних та ефективних методик та засобів їх		ПРН-5		

досліджень у самостійній науково-дослідній діяльності.				
ФК 6. Здатність застосовувати новітні технології та інші ресурси у науковій та навчальній діяльності.		ПРН-6		

Зміст навчальної дисципліни

Тема 1.

ВИТОКИ ТА ЕТАПИ РОЗВИТКУ КРИМІНОЛОГІЧНОЇ ДУМКИ ПРО ЗЛОЧИННІСТЬ

Перший етап це виникнення і розвиток кримінологічної думки, ідеї, коли не було ще як такої якоїсь цілісної кримінологічної теорії. Другий етап - це поява перших кримінологічних теорій, кримінологічних концепцій, коли поступово закладалися основи становлення нової науки. Третій етап- це створення абсолютно з різних, несподіваних, часто незалежних одна від одної сторін науки кримінології, спочатку розвивалася по двох головних напрямках, що збереглися в своїй основі до теперішнього часу, зі спробами їх об'єднання в єдиній науці. Це антропологічне, психіатричне, психологічне, а в кінцевому рахунку біосоціальна напрямком, що сформувало фундамент психології злочинної поведінки. З іншого боку - це статистичне, математичне, соціологічне складова, що заклала основи соціології злочинності і, відповідно, соціологічного напрямку. Кримінологія як наука покликана була об'єднати ці два різних напрямки, спочатку склалися як вивчення злочинної поведінки в особі його головного носія - злочинця і як статистичне і соціологічне дослідження злочинності в особі його суб'єкта.

Виникнення кримінологічної ідеї за трьома векторами. Перший вектор - це теологічний, що формувався насамперед в особі релігійних пророків, які отримали від Господа настанови. Другий вектор виникнення і розвитку кримінологічної думки створювався в філософських (грец, φιλία - любов, прагнення, жага + σοφία - мудрість → грец, φιλοσοφία - любов до мудрості) навчаннях з найдавніших часів і до наших днів, так як феномен злочинності не міг ні привернути уваги мислителів, пізнавати природу, всесвіт, суспільство і мислення в цілому, що створювали світогляд, тобто цілісний погляд на світ. Третій вектор можна позначити як політологічний (грец, πολιτικός - громадський <πολίτης - громадянин <πόλις - місто + грец, λόγος -

вчення, слово - наука про особливу сферу життєдіяльності людей, пов'язаної з владними відносинами), виникав в надрах того чи іншого суспільства, що розвивався політиками, як перебувають при владі, так і спочатку опозиційними їй, що пропонували як нові методи протидії зі злочинністю, так і рішення в побудові справедливого, рівноправного суспільства і держави.

Тема 2.

ОСНОВНІ РИСИ ЗЛОЧИННОСТІВ СУЧАСНИХ УМОВАХ

Уявлення про злочинність як про один із видів девіантної поведінки. Поняття «злочинності» та її вимірювання. Загальна характеристика злочинності як соціально-правового явища, її відмінні риси та ознаки. Співвідношення злочинності і кримінального правопорушення.

Якісні і кількісні показники злочинності. Стан злочинності. Рівень злочинності. Структура, характер, динаміка і «географія злочинності». Соціальні наслідки («ціна») злочинності. Обставини, що впливають на зміну параметрів злочинності.

Латентна злочинність. Види латентності злочинів. Диференціація злочинів у залежності від ступеня їх латентності. Засоби виявлення латентних злочинів.

Стан злочинності в Україні. Тенденції і особливості сучасної злочинності. Порівняльна характеристика злочинності в Україні та інших державах.

Тема 3.

БІОСОЦІАЛЬНІ ТА СОЦІОЛОГІЧНІ ТЕОРІЇ ПРИЧИННОСТІ ЗЛОЧИННОСТІ

Серед біосоціальних теорій причин злочинності користуються найбільшою популярністю зарубіжні теорії небезпечного стану, фрейдистські, теорії психопатологічних причин злочинності, конституціонального схильності, спадкові, расові та інші теорії.

Теорія небезпечного стану. Теорія небезпечного стану зазначена в книзі "Критерії небезпечного стану" (1880) італійського кримінолога Рафаеля Гарофало (1859-1934). Сучасна теорія небезпечного стану Жан Пінаталь.

Фрейдистські теорії причин злочинності.

Расові і спадкові теорії є найбільш небезпечними: вони виходять з того, що є нижчі раси і вищі раси; представники нижчих рас схильні до скоєння злочинів більше, ніж вищих.

Теорія психопатологічних причин.

Спадкові теорії (близнюковий метод, теорія хромосомних аномалій,

теорія «сімейного дерева»).

Соціологічна теорія.

Теорія диференціальної асоціації.

Теорія соціальної дезорганізації.

Взаємозв'язок злочинності з різними соціальними явищами та процесами. Співвідношення причин злочинності і причин конкретного злочину.

Обставини, що викликають злочинність, їх класифікація. Об'єктивні детермінанти злочинності. Суб'єктивні фактори злочинності.

Тема 4.

КРИМІНОЛОГІЧНІ РИСИ ОСОБИ ЗЛОЧИНЦЯ ТА ВЧЕННЯ ПРО ЖЕРТВУ ЗЛОЧИНУ

Уявлення про особу злочинця як про окремих соціальний тип особи та основні сучасні підходи до розгляду проблеми особи злочинця кримінологів (І.М. Даньшин, А. Ф. Зелінський, О. М. Костенко). Рівні пізнання особи злочинця. Поняття особи злочинця, її основної ознаки. Співвідношення поняття особи злочинця з суміжними юридичними поняттями (суб'єкт злочину та ін.).

Структура особи злочинця, її види. Дискусія про співвідношення соціального і біологічного в особі злочинця.

Найбільш важливі риси кримінологічної характеристики особи злочинця: соціально-демографічна, кримінально-правова, особистісно-рольова, морально-психологічна структура особистості злочинця. Роль виховання, оточуючого середовища, психічних аномалій в її формуванні.

Типологія злочинців за критеріями антисуспільної спрямованості особистості та ступенем глибини цієї спрямованості. Наукове та практичне значення вивчення особистості злочинця.

Кримінологічна віктимологія – вчення про жертву злочину та її поведінку. Поняття «віктимізація», «віктимність», «віктимологічна ситуація». Види віктимної поведінки потерпілого. Значимість віктимологічних досліджень у профілактиці злочинів.

Тема 5.

МЕХАНІЗМ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ ЗЛОЧИННОЇ ПОВЕДІНКИ.

Зміст причин і умов індивідуальної злочинної поведінки, їх співвідношення з детермінантами злочинності. Поняття та елементи механізму індивідуальної злочинної поведінки.

Обставини, що впливають на формування негативної спрямованості особи. Джерела соціальної інформації, що визначають моральне формування

злочинця: суспільство в цілому, малі соціальні групи (сім'я, побутове оточення, навчально-виробничі колективи, неформальні об'єднання антигромадської спрямованості, референтна група і окрема особа), власне «я» людини. Роль біологічних факторів і природного середовища в генезисі індивідуальної злочинної поведінки.

Поняття конкретної життєвої ситуації, її роль в індивідуальній злочинній поведінці: Класифікація конкретних життєвих ситуацій за джерелами створення, змістом і іншими основами. Типові обставини, що сприяють вчиненню злочинів, маючи найбільшу питому вагу в структурі злочинності. Приводи до скоєння злочинів.

Кримінальна мотивація поведінки людини. Роль потреб, інтересів, ціннісної орієнтації, стереотипів поведінки, почуттів та емоцій, вольових і інтелектуальних якостей людини в процесі формування мотиву злочинної поведінки. Типи злочинної поведінки (вольова, імпульсивна, звична, необережна). Особливості розвитку мотивації при різноманітних типах злочинної поведінки.

ТЕМА 6.ЗАПОБІГАННЯ ЗЛОЧИННОСТІ.

Поняття «запобігання злочинності». Загальносоціальне, спеціально-кримінологічне та індивідуальне запобігання злочинності й окремим злочинам. Основні вимоги до запобіжних заходів. Класифікація запобіжних заходів та їх загальна характеристика. Методи запобіжного впливу, їх класифікація. Об'єкт запобіжного впливу та його основні властивості (криміногенність, динамічність, латентність та ін.). Суб'єкти запобігання злочинності.

Правове, наукове, інформаційне та інше ресурсне забезпечення запобігання злочинності в Україні. Координація запобіжної діяльності, її форми та суб'єкти. Кримінологічна політика в Україні. Комплексні програми запобігання злочинності в Україні, їх характеристика і значення.

Запобігання злочинності органами місцевого самоврядування. Основні напрями запобіжної діяльності правоохоронних органів. Органи загального і господарського управління та контролю як суб'єкти запобігання. Їх завдання і функції. Роль трудових колективів, громадськості і громадян у запобіганні злочинам.

Зарубіжний досвід запобігання злочинності в іноземних державах та їх перспективні напрями розвитку.

ДЕННА ФОРМА

Назвирозділів і тем	Кількість годин
	денна форма

	Всього	у тому числі			
		Л	Пр. зн.	се м.	с. р.
1	2	3	4	5	6
Тема 1. Витоки та етапи розвитку кримінологічної думки про злочинність	14	2		2	10
Тема 2. Основні риси злочинності в сучасних умовах	16	2		2	12
Тема 3. Біосоціальні та соціологічні теорії причинності злочинності	16	2		2	12
Тема 4. Кримінологічні риси особи злочинця та вчення про жертву злочину	14	2		2	10
Тема 5. Механізм індивідуальної злочинної поведінки.	16	2		2	12
Тема 6. Запобігання злочинності	14	2		2	10
Форма контролю- залік	90	12		12	66

ЗАОЧНА ФОРМА

Назвирозділів і тем	Кількість годин				
	денна форма				
	Всього	у тому числі			
		Л	Пр. зн.	се м.	с. р.
1	2	3	4	5	6
Тема 1. Витоки та етапи розвитку кримінологічної думки про злочинність	12		-		12
Тема 2. Основні риси злочинності в сучасних умовах	17	2	-	1	14
Тема 3. Біосоціальні та соціологічні теорії причинності злочинності	17	2	-	1	14
Тема 4. Кримінологічні риси особи злочинця та вчення про жертву злочину	16	2	-		14
Тема 5. Механізм індивідуальної злочинної	15	2	-	1	12

поведінки.					
Тема 6. Запобігання злочинності.	13		-	1	12
Форма контролю - залік	90	8		4	78

4. Організація самостійної роботи здобувачів вищої освіти

Самостійна робота – вид позааудиторної роботи навчального характеру, яка спрямована на вивчення програмного матеріалу навчального курсу.

Під час самостійної роботи здобувач має самостійно опрацювати конспекти лекцій, рекомендовану літературу, нормативні акти, стратегії та програми запобігання злочинності, матеріали емпіричних досліджень до тем, що виносяться на практичні заняття.

Формами самостійної роботи є:

- ✓ виконання завдань запланованих для самостійної роботи;
- ✓ доопрацювання матеріалів лекції;
- ✓ робота в інформаційних мережах;
- ✓ опрацювання додаткової літератури;
- ✓ складання конспектів тем, що виносяться для самостійного вивчення;
- ✓ підготовка статистичних матеріалів, складання схем.

4.1. Підготовка до семінарських занять

Аудиторна робота з навчальної дисципліни «Суспільство і злочинність на сучасному етапі становлення правової держави в Україні» складається з лекційних та семінарських занять. Для успішної роботи на семінарському занятті здобувачу вищої освіти необхідно відвідати лекційне заняття з відповідної теми. Лекційне заняття є не просто трансляцію викладачам законодавчих або доктринальних положень, а передбачає роз'яснення дискусійних аспектів теми, постановку та розв'язання проблем. Робота на семінарських заняттях здійснюється в форматі обговорення, дискусії та аналізу завдань. Задачі вирішуються як на семінарських заняттях

методом групової роботи, так і самостійно. При підготовці до семінарського заняття здобувачам вищої освіти необхідно керуватися переліком питань запланованих на семінарське заняття, та списком нормативних актів та спеціальної літератури.

Встановлення рівня знань і умінь студентів на семінарських заняттях здійснюється на основі:

- а) повноти та ґрунтовності відповідей на питання плану семінарського заняття, а також на додаткові питання, поставлені викладачем;
- б) уміння обґрунтувати свою точку зору при обговореннях, використання основної і додаткової літератури за темою заняття;
- в) повноти і переконливості наведених доводів при обговоренні питань та завдань, запропонованих викладачем;
- г) знання альтернативних точок зору щодо обговорюваних питань, історичної ретроспективи розробки питання в науці тощо.

4.2. Індивідуальні завдання

Індивідуальна робота студентів з навчальної дисципліни **«Суспільство і злочинність на сучасному етапі становлення правової держави в Україні»** полягає у самостійному опрацюванні наукових робіт з кримінології та емпіричних досліджень, що може бути відображена у таких формах індивідуальної роботи:

- ✓ анотації прочитаної додаткової літератури з навчальної дисципліни, бібліографічний опис тощо;
- ✓ написання есе із питань навчальної дисципліни (за узгодженням із викладачем);
- ✓ кримінологічний аналіз стану злочинності в Україні або в окремому регіоні;
- ✓ публікація тез доповідей на студентських наукових конференціях з кримінології, наукових статей у збірниках наукових статей;
- ✓ участь у роботі наукового студентського гуртка;

✓ представлення наукових робіт з кримінології.

Письмовий аналіз стану злочинності в Україні або регіоні за відповідний період і по окремих видах злочинів складається після узгодження цього питання з викладачем, який проводить семінарське заняття.

Вибір здобувачем вищої освіти виду індивідуальної роботи здійснюється за власними інтересами й узгоджується з викладачем. Завдання для індивідуальної роботи, та вимоги до неї, дедлайн узгоджується з викладачем навчальної дисципліни на початку навчального семестру.

4.3. Перелік питань для підготовки до підсумкового контролю

1. Основні етапи виникнення кримінологічної думки.
2. Основні вектори розвитку кримінологічної ідеї.
3. Поняття злочинності, її кримінологічні ознаки.
4. Співвідношення злочинності і кримінального правопорушення.
5. Кількісні показники злочинності.
6. Якісні показники злочинності.
7. Динаміка злочинності.
8. Фактори, які впливають на динаміку злочинності.
9. Соціальні наслідки злочинності (ціна злочинності).
10. Географія злочинності.
11. Структура злочинності.
12. Латентна злочинність, її види та засоби виявлення.
13. Загальна характеристика стану злочинності в Україні.
14. Загальне поняття кримінальної детермінації (причина та умови).
15. Криміногенні фактори сучасної злочинності в Україні: об'єктивні та суб'єктивні.
16. Виникнення теорії небезпечного стану.
17. Сучасна теорія небезпечного стану (Жан Пінаталь).

18. Фрейдистські теорії причин злочинності.
19. Расові і спадкові теорії причин злочинності.
20. Теорія психопатологічних причин злочинності.
21. Спадкові теорії (близнюковий метод, теорія хромосомних аномалій, теорія «сімейного дерева»).
22. Соціологічна теорія злочинності.
23. Теорія диференціальної асоціації злочинності.
24. Теорія соціальної дезорганізації злочинності.
25. Взаємозв'язок злочинності з фоновими явищами та процесами.
26. Співвідношення причин злочинності і причин конкретного злочину.
27. Обставини, що викликають злочинність, їх класифікація.
28. Об'єктивні детермінанти злочинності.
29. Суб'єктивні фактори злочинності.
30. Поняття злочинця та особи, що вчинила злочин.
31. Соціальне та біологічне (природне) в особі злочинця.
32. Обставини, що впливають на формування особи злочинця.
33. Кримінологічна характеристика і класифікація осіб, що вчинили злочини.
34. Причини та умови індивідуальної злочинної поведінки.
35. Зовнішні обставини скоєння злочину (конкретна життєва ситуація).
36. Роль потерпілого в утворенні криміногенної ситуації (віктимологія).
37. Види віктимної поведінки .
38. Мотивація умисної злочинної діяльності.
39. Мотивація імпульсивних та звичайних злочинів.
40. Загальна характеристика і класифікація методів кримінологічних досліджень.
41. Етапи кримінологічного дослідження.
42. Поняття «запобігання злочинності».
43. Загальносоціальне, спеціально-кримінологічне та індивідуальне запобігання злочинності й окремим злочинам.

44. Основні вимоги до запобіжних заходів.
45. Класифікація запобіжних заходів та їх загальна характеристика. Методи запобіжного впливу, їх класифікація.
46. Об'єкт запобіжного впливу та його основні властивості (криміногенність, динамічність, латентність та ін.).
47. Суб'єкти запобігання злочинності.
48. Правове, наукове, інформаційне та інше ресурсне забезпечення запобігання злочинності в Україні.
49. Координація запобіжної діяльності, її форми та суб'єкти.
50. Кримінологічна політика в Україні.
51. Комплексні програми запобігання злочинності в Україні, їх характеристика і значення.
52. Запобігання злочинності органами місцевого самоврядування.
53. Основні напрями запобіжної діяльності правоохоронних органів. Органи загального і господарського управління та контролю як суб'єкти запобігання. Їх завдання і функції.
54. Роль трудових колективів, громадськості і громадян у запобіганні злочинам.
55. Зарубіжний досвід запобігання злочинності в іноземних державах та їх перспективні напрями розвитку.

5. Критерії та система оцінювання результатів навчання

Оцінювання семінарських занять, у тому числі самостійної роботи, розроблено таким чином, що дає можливість здобувачу вищої освіти у підсумку отримати максимальну кількість балів (від 0 до 100) за поточний контроль.

За умови, отримання за поточний контроль 60 балів і вище, за бажанням здобувачів вищої освіти, даний бал зараховується як оцінка за залік із навчальної дисципліни «Кримінологія».

Здобувач вищої освіти має право підвищити бал шляхом здачі заліку.

Здобувач вищої освіти, який за поточний контроль набрав 59 балів і нижче здає залік із навчальної дисципліни **«Суспільство і злочинність на сучасному етапі становлення правової держави в Україні»**. Якщо здобувач вищої освіти не здав пропущені без поважних причин теми, до складання заліку не допускається.

Залік може проводитися в усній і письмовій формі і передбачає відповідь на два теоретичних питання, сформований з переліку питань для підготовки до заліку.

5.1. Політика курсу

Здобувач вищої освіти зобов'язаний дотримуватись політики доброчесності при виконанні завдань для самостійної роботи, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання з дисципліни **«Суспільство і злочинність на сучасному етапі становлення правової держави в Україні»**. Відповідно до Закону України «Про освіту» академічна доброчесність – це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень. Дотримання академічної доброчесності передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право та суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Відвідування лекційних та семінарських занять є важливою складовою успішного засвоєння дисципліни та успішної здачі заліку. За об'єктивних причин навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із викладачем дисципліни. У випадку незадовільної підсумкової оцінки, наявності пропусків семінарських занять без поважних причин здобувач вищої освіти повинен здати пропущені теми в позааудиторний час, звернувшись до викладача.

5.2. Шкала та схема формування підсумкової оцінки

Оцінювання на семінарських заняттях здобувачів вищої освіти денної форми навчання теоретичних знань та практичних навичок здійснюється за такою шкалою: «12-10»-відмінно (відмінне виконання), «9-7»- добре (якісне виконання задання з допущенням несуттєвих помилок, але які впливають на загальний результат), «6-4»-задовільно.

Схема оцінювання: за 12 годин семінарських занять навчального курсу «Кримінологія», що можуть бути максимально оцінені на «відмінно» у сукупності може становити 72 бали, а 28 балів здобувач вищої освіти навчання отримує за виконання індивідуального завдання. У сукупності здобувач вищої освіти може отримати 100 балів.

Індивідуальна робота оцінюється за наступною шкалою:

21-28 балів – виконання задання на відмінно

12- 20- балів- добре

Від 1- 11- балів – задовільно.

Здобувачі вищої освіти заочної форми навчання складають залік з навчальної дисципліни «**«Суспільство і злочинність на сучасному етапі становлення правової держави в Україні»**». Оцінювання здійснюється диференційовано, залік вважається складеним від 60 балів до 100 балів.

5.3. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно	A	відмінневиконання
80-89	Добре	B	вищесередньогорівня
75-79	Добре	C	загалом хороша робота
66-74	Задовільно	D	Непогано
60-65	Задовільно	E	виконаннявідповідаємінімальнимкритеріям
30-59	Незадовільно	FX	необхіднеперескладання
0-29	Незадовільно	F	необхіднеповторневивчення курсу

Основні:

- 1.Кримінологія. Академічний курс / кол. авт. ; за заг. ред. О. М. Литвинова. Київ : Кондор, 2018. 588 с.
2. Велика українська кримінологічна енциклопедія У 2 т. Т.1:А-Л /В.В. Сокурєнко О.М. Бандурка; наук. ред. О.М. Литвинов. Х: Факт, 2021. 853 с.
3. Велика українська кримінологічна енциклопедія У 2 т. Т.1: М-Я /В.В. Сокурєнко О.М. Бандурка; наук. ред. О.М. Литвинов. Х: Факт, 2021. 870 с.
- 4.Закалюк А.П. Курс сучасної української кримінології: теорія і практика. У 3-х кн. Кн. 1. Теоретичні засади та історія української кримінологічної науки. К.: Ін Юре, 2007. 424 с.
5. Закалюк А.П. Курс сучасної української кримінології: теорія і практика : у 3 кн. / А.П. Закалюк. К. : Ін Юре, 2007. Кн. 2 : Кримінологічна характеристика та запобігання вчиненню окремих видів злочинів. 712 с.
6. Закалюк А.П. Курс сучасної української кримінології: теорія і практика. У 3-х кн. Кн. 3. Практична кримінологія. К.: Ін Юре, 2008. 317 с.
- 7.Кримінологія: Загальна та Особлива частини: підручник / І.М.Даньшин, В.В.Голіна, М.Ю.Валуйська та ін.; за ред. В.В.Голіни.2-ге вид. переробл. і доп. Х.: Право, 2009. 288 с.
8. Кримінологія: підручник / за ред. В. В. Голіни, Б. М. Головкина. Харків : Право, 2014. 440 с.
9. Максимів О.Д. Теоретичні засади політики України у сфері протидії злочинності. дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук: 12.00.08 – кримінальне право та кримінологія; кримінально-виконавче право. Львів, 2016.
10. Орлов Ю.В. Політико-кримінологічна теорія протидії злочинності : монографія. Харків : Діса плюс, 2016. 656 с.
11. Політика у сфері боротьби зі злочинністю України: теоретичні та прикладні проблеми: монографія / за заг. ред. проф. П.Л. Фріса та проф. В.Б.

Харченка. Івано-Франківськ – Харків : Вид-во Прикарпатського нац. ун-ту ім. В. Стефаника, 2016. 419 с.

Додаткові:

1. Баранов Р. О. Формування та реалізація державної політики запобігання та протидії легалізації доходів, одержаних злочинним шляхом...Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата наук з державного управління за спеціальністю 25.00.02 - механізми державного управління. Національна академія державного управління при Президентові України, Київ, 2018. 310 с.
2. Бесчастний В.М. Теорія та практика криміналогічного забезпечення протидії злочинності в Україні: дисертація на здобуття наукового ступеня доктора юридичних наук: 12.00.08– кримінальне право та кримінологія; кримінально-виконавче право. Харків: Харківський національний університет внутрішніх справ, 2018.
3. Бесчастний В.М. Кримінологічне забезпечення протидії злочинності в Україні: монографія. Харків: «В справі», 2017. 360 с.
4. Дрьомін В.М. Інституціональна теорія злочинності та криміналізації суспільства. Дис. на здобуття наукового ступеня доктора юридичних наук за спеціальністю 12.00.08 – кримінальне право та кримінологія; кримінально-виконавче право. Одеська національна юридична академія. Одеса, 2010.
5. Водько М.П. Кримінально-правова регламентація протидії організованій злочинності / М.П. Водько, О.О. Подобний ; Одеський держ. ун-т внутрішніх справ. Одеса, «Юридична література», 2010. 192 с
8. Дудоров О. О., Тертиченко Т. М.. Протидія відмиванню «брудного» майна: європейські стандарти та Кримінальний кодекс України: монографія. К.: Ваіте, 2015. 392 с.
9. Жаровська Г. П. Транснаціональна організована злочинність в Україні: феномен, детермінація, протидія : монографія. Чернівці : Чернів. нац. ун-т, 2018. 568 с.
11. Колодяжний М. Г. Сучасний зарубіжний досвід громадського впливу на злочинність : монографія / М. Г. Колодяжний ; за ред. В. В. Голіни. – Х. : Право, 2017. – 252 с
13. Шрамко С.С. Участь громадськості у запобіганні злочинності в Україні: автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.08 – Кримінальне право та кримінологія; кримінально-виконавче право; Нац. акад. прав. наук України, НДІ вивч. проблем злочинності ім. В. В. Сташиса. Харків, 2018. 20 с.

Інформаційні ресурси

1. Сайт Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського <http://www.nbuv.gov.ua>
2. Офіційний веб-портал «Судова влада України» <http://www.court.gov.ua>

3. Офіційний сайт Верховного Суду <http://www.scourt.gov.ua>
4. Офіційний сайт Верховної Ради України. <http://www.rada.gov.ua>
5. Офіційний сайт Генеральної прокуратури України <http://www.gp.gov.ua>
6. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України <http://www.kmu.gov.ua>
7. Офіційний сайт Президента України <http://www.president.gov.ua>
8. Єдиний вебпортал органів виконавчої влади України: <https://www.kmu.gov.ua>
9. Офіційний вебсайт Конституційного Суду України: <http://www.ccu.gov.ua>
10. Єдиний державний реєстр судових рішень <http://reyestr.court.gov.ua>
11. Національне агентство з питань запобігання корупції <https://nazk.gov.ua/uk/>
12. Національне антикорупційне бюро України <https://nabu.gov.ua/>
13. Кримінологічна асоціація України <https://visnikkau.webnode.com.ua/krim%d1%96nolog%d1%96chna-au/>